

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пж 2436/24
15.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД у већу састављеном од судије Светлане Ђуровић, председника већа, судије Љиљане Вуковић и Данијеле Секулић, чланова већа, у правној ствари тужиоца ФГП „.....“ ДП у стечају ....., ул. .... бр. ...., МБ: ....., кога заступа Михајло Срдић, адвокат из ....., ул. ...., против тужених: 1. „.....“ ДОО за трговину на велико и мало, увоз-извоз ....., ... бр. ...., регистарски број ....., кога заступа привремени заступник адвокат Немања Ђурчић из ....., ул. .... бр. ...., и 2. ББ из ....., улица .... бр. ...., ЈМБГ ....., кога заступа Никола Панић, адвокат из ....., ул. ...., ради утврђења ништавости уговора, вредност предмета спора 5.900.000,00 динара, одлучујући о жалбама првотуженог и друготуженог, изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду П 1064/23 од 12.02.2024. године, на седници већа одржаној дана 15.05.2024. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе првотуженог и друготуженог као неосноване, па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 1064/23 од 12.02.2024. године.

II ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви првотуженог и друготуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном првостепеном пресудом у ставу I изреке одбачен је приговор ненадлежности суда, истакнут од стране туженог АА из ....., Одлуком из става II изреке је утврђено да је ништав и да не производи правно дејство Уговор о поклону од 02.03.2011. године, закључен између тужених „.....“ ДОО .... и АА из ....., оверен пред Основним судом у .... под Ов бр. .... од ....., године, којим се врши пренос права својине на пословном простору - 1/2 од 83,96 м² сутеренског простора и 1/2 од 84,31 м² магацинског простора у згради Ц-26 на КП бр. ... К.О. .... са туженог „.....“ ДОО .... као поклонодавца на туженог АА као поклонопримца. Одлуком из става III изреке су обавезани тужени да солидарно тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 727.649,00 динара. Допунским решењем П 1064/23 од 21.03.2024. године, првостепени суд је на терет тужиоца утврдио трошкове привременог заступника друготуженог у износу од 21.375,00 динара.

Првотужени благовременом жалбом побија првостепену пресуду, при чему из навода жалбе произлази да исту побија у ставу II и III изреке, из свих законом

предвиђених разлога. Предложио је да се предмет врати првостепеном суду ради одлучивања о трошковима о којима није одлучио, као и да се првостепена пресуда преиначи и тужба одбаци због недостатка правног интереса.

Друготужени благовременом жалбом побија првостепену пресуду у целини, из свих законом предвиђених разлога. Предложио је да се првостепена пресуда укине и тужба одбаци, или да се укине и врати првостепеном суду на поновно суђење, или да се преиначи тако што ће тужбени захтев одбити као неоснован.

Испитујући законитост и правилност ожалбене пресуде применом члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд, као другостепени, налази да су жалбе првотуженог и друготуженог неосноване.

Првостепена пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1. до 3., 5. и 9. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 374. став 2. тачка 7. је прописано да битна повреда одредаба парничног поступка увек постоји ако странци незаконитим поступањем, а нарочито пропуштањем достављања, није дата могућност да расправља пред судом.

Неосновано се жалбом туженог указује да је првостепени суд учинио битну повреду правила поступка из члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку, тако што је незаконитим поступањем онемогућио пуномоћника друготуженог да расправља пред судом. У конкретном случају је друготужени уредно позван да присуствује рочишту одржаном дана 12.02.2024. године, на ком је закључена главна расправа, и на том рочишту приступио адвокатски приправник, који је на основу пуномоћја био овлашћен да заступа друготуженог, што указује да друготуженом није ускраћена могућност да учествује у расправљању.

Без утицаја на правилност првостепене пресуде су наводи жалбе да друготуженом није омогућено да учествује у расправљању приликом саслушања сведока ББ пред замољеним судом у .... и да је тиме учињена битна повреда правила поступка из члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку. Извођење доказа саслушањем сведока замолним путем не подразумева одржавање расправе пред наведеним судом, и у том смислу присуство странака, односно њихових пуномоћника није било неопходно.

Првостепена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју је указано жалбама тужених, јер је пресуда јасна, разумљива и нема недостатака због којих се не може испитати.

Првостепени суд указује да је тужилац стечајни дужник чије је средиште главних интереса на територији Републике Србије и да то потврђује и решење Привредног суда Црне Горе Ст .... од .... године, којим је стечајни поступак отворен над тужиоцем решењем овог суда Ст .... од ..... године признат као главни страни поступак. Образлаже да предметни спор није спор о праву на непокретности која је предмет уговора о поклону од 02.03.2011. године, да се не ради о спору о стечајној маси, али и да јесте спор који произлази из стечајног поступка, за чије вођење тужилац има правни интерес. Правни интерес има и поред тога што осим уговора о поклону постоји и уговор о раскиду уговора о поклону, као власник непокретности која је била предмет уговора о поклону закљученог између тужених, јер постоји спор међу странкама што произлази из оспоравања тужбеног захтева од стране тужених, а према члану 108. Закона о облигационим односима Републике Црне Горе („Службени лист“ ЦГ бр. 47/2008, 4/2011 и 22/2017), право на истицање ништавости се не гаси. Првостепени суд је на основу примене члана 174а Закона о стечају нашао да је суд Републике Србије искључиво међународно надлежан за све спорове који произлазе из

стечајног поступка над стечајним дужником чије је средиште главних интереса на територији Републике Србије, због чега је одлучио као у ставу I изреке првостепене пресуде.

Првостепени суд је утврдио да је тужилац власник пословног простора - локала који се налази у згради изграђеној на катастарској парцели бр. .... К.О. .... у ул. .... бр. .... (раније .... бр. ....), уписан у листу непокретности бр. ... К.О. ...., с ознакама: пословни простор у ванпривреди 1П површине 80 м² и П површине 80 м², да му је право власништва утврђено у поступку који је водио против Општине Подгорица, пресудом Основног суда у .... П .... од ..... године, која је постала правноснажна од ..... године, да је у том поступку утврђено да је предметну непокретност тужилац стекао на основу уговора о купопродаји пословног простора закљученог 20.08.1970. године са Општим грађевинским предузећем „....“, као и да је на основу пресуде уписан као власник у листу непокретности бр. ... К.О. .... Првостепени суд је утврдио да је тужилац оснивач и једини члан туженог „....“ ДОО .... и да је над тужиоцем решењем овог суда 2 Ст .... од ..... године отворен стечајни поступак. Утврђено је да су дана 02.03.2011. године, у име туженог „....“ ДОО .... као поклонодавца, тадашњи заступник ББ и тужени АА из ..., као поклонопримац, закључили уговор о поклону 1/2 од 83.96 м² сутеренског простора и 1/2 од 84.31 м² магацинског простора у згради Ц-26 на КП бр. ... К.О. ...., у ул. .... бр. .... (раније ул. .... бр. ....). Утврђено је да је у уговору наведено да је тужени „....“ ДОО .... искључиви власник зграде у ...., ул. .... бр. ...., да је тужени АА из .... сагласан да прими у својину 1/2 од 83.96 м² сутеренског простора и 1/2 од 84.31 м² магацинског простора, да је тужени „....“ ДОО .... сагласан да се након овере уговора код надлежног суда тужени АА из .... може укњижити као власник непокретности код Управе за некретнине - Подручна јединица ...., без даље сагласности поклонодавца, након добијања поседовног листа, те да су потписе на уговору су оверили у Основном суду у ... - Ов бр. .... Првостепени суд је утврдио да су дана 01.04.2011. године иста лица која су закључила уговор од 02.03.2011. године, потписали и уговор о раскиду уговора о поклону непокретности и да су потписе на уговору оверили у Основном суду у .... - Ов бр. ....

Првостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања нашао да је предмет обавезе туженог „....“ д.о.о. .... да пренесе туженом АА својину на непокретности коју ни сам није имао, био немогућ, да је услед тога било немогуће и да тужени АА прими предметну непокретност у својину, те да је спорни уговор од 02.03.2011. године ништав, на основу примене одредбе члана 41. Закона о облигационим односима Републике Црне Горе, важећим на дан закључења уговора од 02.03.2011. године и у време подношења тужбе, који се примењује у смислу члана 21. Закона о решавању сукоба закона с прописима других земаља („Службени лист“ СФРЈ“ бр. 43/82, 72/82, „Службени лист“ СРЈ 46/96 и „Службени гласник РС“ бр. 46/06), је прописано да уговорна обавеза мора бити могућа, допуштена и одређена, односно одредива, као и одредбе члана 42. истог закона, којом је прописано да је уговор ништав кад је предмет обавезе немогућ, недопуштен, неодређен или неодредив.

Правилно је првостепени суд одлучио у ставу I изреке првостепене пресуде када је нашао да је неоснован приговор непостојања међународне надлежности суда Републике Србије. Неосновано се жалбом друготуженог указује да се у конкретном случају тужбом тражи утврђење ништавости уговора о поклону непокретности, да је институт ништавост правних послова регулисан одредбама материјалног грађанског права, а не стечајним законодавством, да се на ништавост може позивати свако заинтересовано лице, независно од статуса тог лица, да није реч о спору који је проистекао из стечајног поступка који се спроводи над тужиоцем, те да се спорна непокретност налази у Црној Гори и да је за одлучивање о основаности тужбеног

захтева искључиво надлежан суд у Црној Гори. Првостепени суд је правилно применио одредбе члана 174а Закона о стечају, полазећи од чињенице да је Привредни суд Црне Горе решењем Ст .... од ..... године као главни стечајни поступак признат поступак који се над тужиоцем као стечајним дужником води пред Привредним судом у Београду, у предмету Ст ..... У конкретном случају спор о непокретности јесте произашао из стечајног поступка, у смислу члана 174а став 1. Закона о стечају, а у вези одредбе члана 47. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Тужилац је као стечајни дужник захтевао утврђење ништавости уговора којим је првотужени преузео обавезу да пренесе право својине у корист друготуженог на предметној непокретности, која је у власништву тужиоца, из разлога што је предметна непокретност део стечајне масе која треба да служи намирењу стечајних поверилаца, а одредбом става 5. истог члана Закона о стечају је прописано да главни стечајни поступак обухвата целокупну имовину стечајног дужника, без обзира да ли се налази у Републици Србији или иностранству.

Жалбом друготуженог се неосновано указује да сведок ББ није могла бити саслушана пред Основним судом у ....., већ пред Привредним судом. У конкретном случају је сведок саслушан у поступку пружања међународне правне помоћи. Првостепени суд је замолницу упутио непосредно Основном суду у ....., који је по истој поступио и саслушао наведеног сведока. Тај суд се није огласио ненадлежним, иако је за то био овлашћен, у смислу одредбе члана 9. став 1. Уговора између Републике Србије и Црне Горе о правној помоћи у грађанским и кривичним правима, која прописује да, ако суд или други надлежни орган коме је замолница упућена није надлежан за поступање, замолницу ће без одлагања уступити надлежном суду или другом надлежном органу на територији замољене државе, о чему ће обавестити орган који му је замолницу доставио, и стога није било сметњи да се овако прибављен исказ сведока користи у поступку пред првостепеним судом.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио меродавно материјално право, и то одредбе чл. 41. и 42. Закона о облигационим односима Црне Горе („Сл. лист ЦГ“ број 47/2008, 4/2011 - др. закон), када је одлуком из става II изреке првостепене пресуде усвојио тужбени захтев и утврдио да је спорни уговор ништав. Првостепени суд је чињеницу да је у тренутку закључења спорног уговора о купопродаји тужилац био власник исте утврдио на основу Извода листа непокретности .... и пресуде Основног суда у .... II .... од ..... године, односно да је првотужени располагао $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности у корист друготуженог, иако није био власник предметне непокретности.

Неосновани су жалбени наводи друготуженог да је првостепени суд извео преурањен закључак да првотужени није имао право својине на непокретности. Околност да је првотужени био држалац предметне непокретности и да је првотужени зависно друштво у односу на тужиоца као матичног друштва, нису од утицаја на правилност закључка првостепеног суда да је тужилац био власник непокретности, јер те чињенице не указују да је тужилац пренео право својине на првотуженог, у смислу одредби члана 28. и 84. Закона о својинско-правним односима Црне Горе („Сл. лист ЦГ“ број 19/2009), дакле на основу правног посла и након уписа у катастар непокретности.

Неосновано се жалбама тужених указује да тужилац није имао правни интерес да подноси тужбу за утврђење ништавости првостепени суд требало да одбаци тужбу, с обзиром да је одредбом члана 107. став 1. Закона о облигационим односима Црне Горе („Сл. лист ЦГ“ број 47/2008, 4/2011 - др. закон), прописано да на ништавост суд пази по службеној дужности и да се на њу може позивати свако заинтересовано лице.

Правилно првостепени суд образлаже да раскид спорног уговора није од утицаја на одлуку о основаности тужбеног захтева, с обзиром да се раскинути може само уговор који је створио права и обавезе за уговорне стране, у смислу члана 142. Закона о облигационим односима Републике Црне Горе, односно да тужени нису ни могли раскинути уговор који није ни произвео правно дејство услед ништавости.

Неосновано се жалбом првотуженог указује да првостепени суд није могао обавезати тужене да накнаде трошкове привременог заступника првотуженог у околностима када те трошкове тужилац није претходно платио, те да је првостепени суд пропустио да одлучи о захтеву привременог заступника за накнаду по основу његовог ангажовања. Првостепени суд је током поступка донео више решења којим је утврдио обавезу тужиоца да привременом заступнику првотуженог исплати трошкове заступања првотуженог, дана 07.10.2023. године, дана 12.02.2024. године, а дана 21.03.2024. године је донео допунско решење којим је утврдио трошкове привременог заступника првотуженог у износу од 21.375,00 динара, и то на име трошкова приступа на једном неодржаном рочишту. Дакле, тужилац је обавезан да привременом заступнику првотуженог накнади трошкове заступања, у складу с одредбом члана 167. став 1 Закона о парничном поступку и испуњење те обавезе није условљено одлуком о коначним трошковима поступка, која зависи од успеха странака у спору, па у том смислу тужилац има право да у складу са чланом 167. став 2 Закона о парничном поступку остварује те трошкове као део парничних трошкова. Из наведених разлога, другостепени суд налази да је правилна одлука првостепеног суда из става III изреке првостепене пресуде, јер је донета правилном применом одредби 150., 153. став 1., 160. став 2., 163. и 167. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, другостепени суд је одлучио као у изреци ове одлуке у ставу I изреке, применом члана 390. Закона о парничном поступку.

Одлука као у ставу II изреке, којим је одбијен захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, донета је на основу члана 165. Закона о парничном поступку будући да нису успели у поступку по жалби.

ЉВ/СС/МВ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Светлана Ђуровић, с. р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Срђан Никић